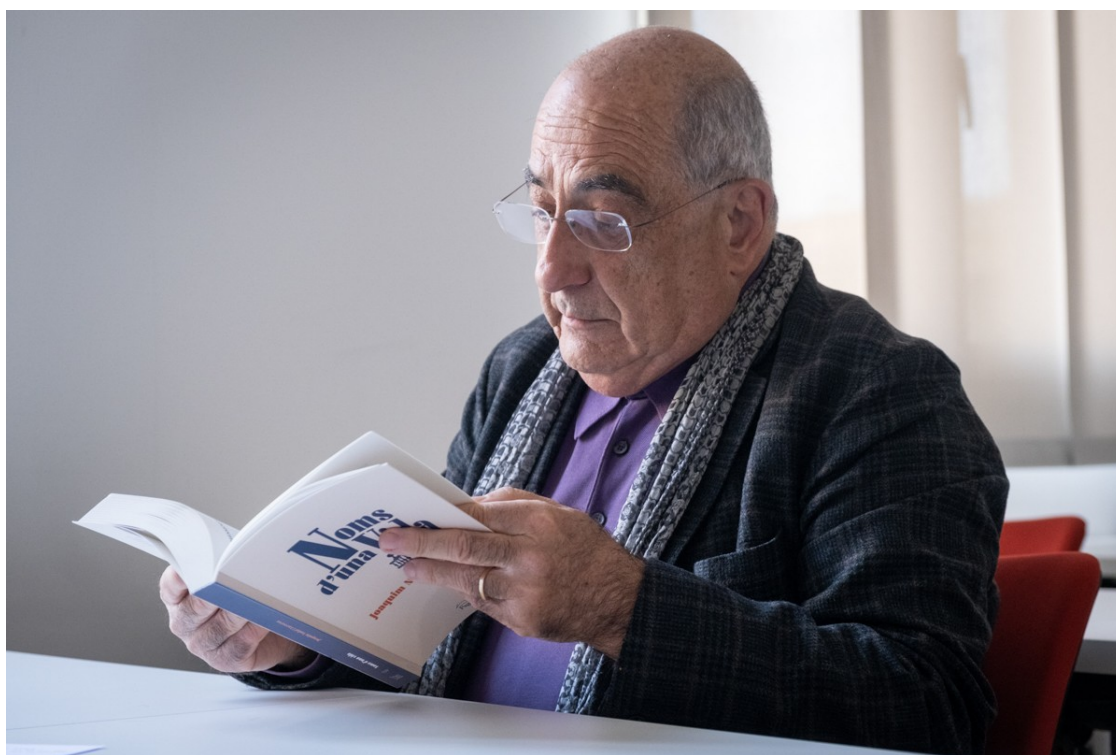

Política | Actualitzat el 01/05/2021 a les 20:20

Joaquim Nadal: «Per massa seguidisme del PSOE, el PSC ha quedat fora de joc»

L'exconseller i exalcalde de Girona publica "Noms d'una vida" i analitza la política catalana: "No veig com Salvador Illa farà oposició ni si ha après del Tarradellas que tant esmenta"

Joaquim Nadal | Carlos Baglietto

Carme Vidal i Josep Vallverdú destaquen en el pròleg de *Noms d'una vida* (Pagès editors) (<https://www.pageseditors.cat/ca/noms-d-una-vida.html>) el vessant de Joaquim Nadal com a escriptor. Un aspecte potser menys avaluat per una personalitat que ha estat tan rellevant en la política catalana durant dècades. A *Noms d'una vida*, Nadal passa revista a la seva memòria vital i a personatges que ha conegut, un paisatge amb figures per la seva biografia.

Hi hem conversat a propòsit del llibre. Però, tractant-se de Nadal, en l'entrevista també parla de política. Ara ja des de certa distància, però mantenint la sornegueria de qui n'ha viscut de tots colors i es mostra crític amb l'estat actual de la política catalana, que segons ell encara ha de donar algunes sorpreses.

- *Noms d'una vida*. La seva. Que comença amb un homenatge als pares.

- Els pares són l'arrel de la vida. El pare ja és mort i aprofito les paraules que vaig dedicar-li el dia del funeral i que vaig convertir en un article. A l'hora de fer aquest llibre, que és el tercer de

reculls biogràfics, vaig fer un escrit expressament per a la mare, en un intent d'assenyalar que està en un punt delicat de salut, perduda en les boires de la memòria, una mica amb la mirada perduda en l'horitzó, esperant retrobar-se amb el pare. Viu a la casa on va néixer, mira el mateix paisatge que la va veure néixer, els xiprers que apunten el cel que l'està esperant.

A partir d'aquí, dono entrada a perfils acadèmics, alguns pròlegs i retrats de personatges que he conegut. Els prologuistes diuen que hi ha un efecte mirall de transmetre el meu jo. Tant Carme Vidal com Josep Vallverdú insisteixen en la idea que no soc només un polític i historiador, sinó també un escriptor. M'afalaguen. Crec que tenen raó. Tot el que escric entorn la política té un to literari. Sempre, en les meves intervencions, també com a alcalde, he volgut que tinguessin un to personal, d'evocació d'un paisatge o d'una gent.

- Explica la imatge de la seva mare, sola, de nit, en la barca auxiliar amarrada a la boia mentre l'avi sortia a pescar.

- Sí, intento explicar el caràcter de l'avi, el pare de la mare, el seu sentit del rigor i de l'exigència. Un dia ens va explicar com va haver d'empassar-se la por fruit de la solitud al deixar-la a la boia i sortint ell a pescar. Va ser una mostra de la disciplina de l'avi en el tracte als fills.

"La mare viu en les boires de la memòria, a la casa on va néixer, mirant el mateix paisatge, els xiprers que apunten al cel que l'espera"

- Sembla que la fe religiosa dels pares ha estat cabdal en la seva formació. Potser aquest vessant de Joaquim Nadal era poc conegut.

- Els pares van tenir dotze fills. Jo soc el gran i els vaig veure evolucionar. El meu pare era el cap d'un agrupament escolta. Després es va fer de l'Opus i alguns de l'agrupament li van retreure que abandonés l'escoltisme. Nosaltres mai els vam fer retret de res, però potser es pensaven que els seguiríem pel mateix camí i no ho va fer cap de nosaltres.

Joaquim Nadal ha publicat un llibre de records i retrats personal, "Noms d'una vida". Foto: Carlos Baglietto

- Això també és curiós.

- Sí, perquè aquest seguiment dels pares és el que passa en moltes famílies. En el nostre cas, no va ser així i ens ho van respectar. Jo crec que ells en van tenir prou donant-nos una formació austera, basada en els principis del cristianisme dels pobres i de la generositat, de l'altruisme, del treball. Aquest sentiment més general sobre el col·lectiu ens va impregnar. Malgrat tot, els havíem sortit bé.

- A banda dels pares, de totes les personalitats que esmenta, quin personatge suggeriria com a figura més atractiva?

- En citaria alguns. Un perquè va ser el meu mestre i em va empènyer pels camins de la història, un oncle meu, Jordi Nadal, que va morir fa pocs mesos. Un il·lustre historiador de l'economia. Un altre, en el terreny de la historiografia també, ha estat Pierre Vilar, molt rigorós, escrivia molt bé. Finalment, tot i ser un personatge contradictori i amb moltes arestes, el Josep Tarradellas que jo vaig conèixer. Un Tarradellas compromès amb la presidència recuperada. Ell, que havia mostrat altres debilitats, des del moment que assumeix la presidència, reforça la seva visió d'home d'estat. Amb sentit d'Estat, va fer una cosa que després no va fer cap altre president: citar els alcaldes de les grans capitals a dinar a la Casa dels Canonges un cop al mes. Com ho feia amb els presidents de la Diputació i governadors civils.

- De tots els personatges històrics, brilla Ermessenda de Carcassona. És una figura que trenca motlles.

- Vaig fer un article extens per a El món d'ahir, que me'l va demanar Toni Soler, i vaig destacar com a l'alta edat mitjana, al segle XII, Ermessenda és una comtessa que tenia molt de poder.

Tant de poder que va governar amb el seu marit, amb el seu fill i amb el seu net, en fórmules de cogovern o regència. Va tenir poder, diners i, a més, era guapa. És el que expliquen els historiadors que l'han estudiat, d'Antoni Pladevall a Santiago Sobrequés. Amb un poder exercit a la Catalunya que s'estava formant, era un cas molt insòlit. El testament d'Ermessenda és una mostra dels diners que tenia, de la seva religiositat i de com, des de Sant Pere de Roma als monestirs de la Catalunya Vella que va ajudar a fundar, tenia dots de govern i sentit de les institucions.

"De la figura d'Ermessenda n'hem d'aprendre que el govern no s'abandona"

- Sabia governar. Potser n'hauríem d'aprendre?

- Si alguna cosa hauríem d'aprendre d'Ermessenda és que tenia sentit de l'autoritat, sentit del govern i de superació dels conflictes. Tenia clar que el govern no es podia abandonar. Si hem de parlar de similituds amb el moment actual, quan ja fa més de dos mesos de les eleccions i sense haver constituït govern, és molt lamentable que estiguem deixant passar molt de temps, quan hi ha tantes urgències peremptòries que requeririen, per damunt dels horitzons amplis, que es concretés una solució. Per començar a governar de veritat, amb les eines que tenim, que són moltes o poques segons com es miri. L'independentisme més radical diu que això no servei per res, que l'autonomisme ens enfonsa. Una altra manera de mirar-ho és dir que tenim més poder del que mai havíem tingut, fins i tot que en els temps de la República. Fem-lo servir.

Joaquim Nadal: "Si em pregunten què soc, jo soc socialista". Foto: Carlos Baglietto

- Vostè, que va ser durant molts anys una figura referencial en el PSC, com contempla l'evolució del partit?

- Bé, jo me'n vaig apartar, com sabeu, i vaig abandonar la militància. Ho vaig fer amb discreció, anant-me'n a casa sense apuntar-me a cap altre vaixell, i això seguiré fent. No només això, sinó que afirmo que la ideologia preval per damunt dels partits. Per tant, si em pregunten què soc, jo soc socialista. Com és que no milito en el Partit dels Socialistes? Perquè una cosa és la ideologia i una altra és el partit. El que no m'agrada és la deriva actual del partit.

- Què és el que no li agrada del PSC?

- Que havent-se situat al mig, entre el que podríem dir radicalisme de dretes representat pel PP, Vox i Ciutadans, i el radicalisme d'esqueres, representat per la CUP i, potser eventualment, per l'independentisme, no hagi tingut la cintura política i la capacitat de fer valer la seva posició central per convertir-se en àrbitre i mediador d'una situació. Un fet que probablement li hauria donat una posició de privilegi.

- Per aconseguir què, per exemple?

- Per exemple, Esquerra no en vol ni sentir a parlar de deixar fer president Pere Aragonès pel PSC perquè el nom PSC està contaminat a ulls de l'independentisme. Però en un altre moment, aquesta hauria estat una sortida plausible per desencallar la situació i deixar Junts amb un pam de nas. Naturalment, ara això és implantejable i el PSC està una mica fora de joc. No m'agrada del PSC que, per massa seguidisme del PSOE, pel que fa a la situació política a Catalunya, ha quedat fora de joc.

- Què li ha semblat la campanya de Salvador Illa?

- Jo coneixia Salvador Illa com a alcalde de la Roca, on va substituir un tarradellista de la primera hora, Romà Planas. No sé si de l'herència de Romà Planas i de Tarradellas, que ell tant esmenta, Salvador Illa ha après tot el que podia haver après. No ho sé. Dit això, ell va creure que podia aprofitar una esclatxa d'oportunitat, la va aprofitar bé, va guanyar les eleccions. Estaria bé que, a diferència de com Ciutadans va malbaratar el capital polític de guanyar les eleccions, el PSC i Illa fossin capaços de no malbaratar el capital polític que representa haver guanyat les eleccions.

Joaquim Nadal: "Quan Junts ha especulat de quedar-se a l'oposició, crec que anaven de farol". Foto: Carlos Baglietto

- Creu que ho sabran fer o n'és escèptic?

- No ho sé. De moment, sembla que no. No veig ni tan sols ni com farà oposició. Tot i ser el més votat, serà el cap de l'oposició. En canvi, quan Junts per Catalunya ha especulat de quedar-se a l'oposició, jo crec que anaven de catxa. No crec que Junts mai de la vida hagi pensat a passar a l'oposició i ser un actor secundari, ja que el PSC seguiria sent la primera força de l'oposició.

"El PSC no ha estat capaç de fer valer la seva posició central per convertir-se en àrbitre"

- De la gestió d'Illa com a ministre de Sanitat en té alguna cosa a dir?

- No tinc res a dir, com tampoc sobre la gestió del Govern de Catalunya sobre la pandèmia. Aquí tots han anat a les palpentes. Ja farem molt si aquest estiu n'hem sortit, tenim el 70% de la població vacunada i podem tornar a viure amb una certa normalitat. No vull opinar perquè trobo que la tessitura en què ens hem trobat és extraordinàriament difícil i la veritat és que ho han tingut complicat davant també de les contradiccions entre els experts. Ara sabem que estem encarrilats cap a una vacunació massiva i, per primera vegada, la corba dels contagiats i dels ingressats a les UCI està començant a baixar d'una manera irregular.

- Coneix també Miquel Iceta. Com valora la seva etapa al capdavant del PSC?

- Amb Miquel Iceta hem compartit responsabilitats parlamentàries, ell com a portaveu, jo com a president del grup socialista després de la renúncia de José Montilla a assumir el seu escó. Sempre li he reconegut una gran habilitat i una capacitat d'anàlisi de la situació molt fina. En algun moment, veient-lo ja des de fora, he pensat que era tan hàbil i sibil·lí que podia acabar fent-se un embolic amb ell mateix. Gairebé fent un símil del ball que va escenificar en algun moment de campanya. Ell ja havia passat per la Moncloa en càrrecs de responsabilitat com cap del gabinet d'estudis de la vicepresidència, col·laborant amb Narcís Serra. En aquests moments, com a ministre d'Ordenació Territorial, deu estar feliç com unes pasqües.

Joaquim Nadal Foto: Carlos Baglietto

- Creu que el mapa polític està ja tancat a Catalunya o encara veurem més recomposicions?

- Hem d'assistir per força a més recomposicions. Hi ha forces que es diuen partits que han quedat en posició residual, com és el cas del PDECat o el Partit Nacionalista de Catalunya. Del PNC l'únic que m'agrada és el nom, perquè deixen clar que des de Convergència no van ser capaços de fer l'equivalent del PNB i s'hi van posar. En això, Marta Pascal es va abocar en un projecte que després no ha sabut aglutinar més energies. Junts no és un partit, és un moviment. Per força, aquest moviment s'haurà de ressituat. Entre altres coses perquè els lideratges variaran, perquè el lideratge des de l'exterior no es podrà mantenir i s'hauran de redefinir posicions i responsabilitats tan bon punt hi hagi un acord de govern.

"Junts no és un partit, és un moviment, i per força s'haurà de ressituat"

- Li dol no estar ara en el primer pla?

- A l'inrevés. Estic molt feliç. M'ho miro amb una mirada olímpica. Quan un ha estat 33 anys de la seva vida en primera línia i exposat als dards de tothom, i gaudint d'una posició de poder reconeguda, ara el que he de fer és mantenir-me discret i opinar poc. Cada cop que opino, surten els trolls de torn recordant-me el meu passat o el meu present. Estic molt bé com estic.